

Karjeras izglītības plāns Liepupes pamatskolā 2022./23. mācību gadam.

Karjera un dzīve aspekti

„Karjeras” jēdziena izpratne mūsdienās
„Darbā jūs pavadīsiet trešo daļu savas dzīves.
Vai nebūtu prātīgi nesteidzīgi padomāt, ko īsti jūs vēlaties darīt?”
(Bolles, 2005).

Personības attīstība ir process mūža garumā, tāpēc ir vērts padomāt, ko tad cilvēks vēlas. Analizēt vēlmes, intereses, prasmes, izvirzīt mērķus un plānot nākotni ietilpst karjeras attīstības atbalsta sistēmā. Vārds „karjera” daudziem asociējas ar sekmīgu darbošanos kādā profesionālajā jomā, kurā ir iespējama izvirzīšanās.

Mūsdienās karjera ir cilvēka resursu efektīva izmantošana dzīves mērķu sasniegšanai, cilvēka mērķtiecīga darbība savu kompetenču pilnveidei un izpausmei visa mūža garumā. Tas ir nepārtraukts mācīšanās un attīstības process. Citiem vārdiem, tā ir cilvēka virzība visa mūža garumā gan sociālajā, gan profesionālajā jomā (Karjeras izglītība skolā, 2009).

Dzīves jomas

Rietumos karjeras jēdziens iegūst vēl plašāku nozīmi. Tajā ietilpst apmierinātība ar sevi, savu personīgo dzīvi, profesionālo un sabiedrisko darbību. Tās ir 5 savstarpēji saistītas dzīves jomas, kurām jāvelta noteikts laiks, enerģija un pienākumi: darbs, ģimene, brīvais laiks, garīgums, pilsoniskums.

Darbs

Ir svarīgi, lai cilvēks strādātu darbu, kas viņam sniedz gan morālu gandarījumu, gan pietiekamu finansiālu nodrošinājumu. Gandarījuma un apmierinātības sajūtu cilvēkam var sniegt darbs, kas viņam šķiet interesants un aizraujošs, kurā viņam ir iespēja realizēt savas spējas un potenciālu. Arī studijas un mācības ir darbs. Mūsdienās, lai neatpaliktu no pastāvīgi mainīgās darba pasaules un saglabātu savu konkurētspēju darba tirgū, ikvienam no mums ir jāmācās nepārtraukti, visas dzīves garumā.

Ģimene

Ģimenes dzīve ir viena no svarīgākajām cilvēka dzīves jomām. Tāpēc ir būtiski, lai tā būtu sakārtota atbilstoši viņa vēlmēm un vajadzībām. Cilvēks savas dzīves gaitā izdara daudz dažādu izvēļu, kuras attiecināmas uz ģimeni un personīgo dzīvi tajā. Piemēram, apzināta dzīves partnera izvēle, ģimenes lieluma izvēle, ģimenes tradīciju izvēle. Ģimene un attiecību veidošana nereti prasa ļoti daudz laika, pūļu un enerģijas, taču tikpat bieži tā ir arī neaizvietojamais atbalsts grūtos brīžos. Piemēram, ja ir konflikti un neveiksmes darbā, zaudējot darbu. Ir cilvēki, kuri tieši šai dzīves jomai ir izvēlējušies veltīt lielāko sava laika, spēku un enerģijas daudzumu. Piemēram, daudzbērnu ģimeņu vecāki. Šī ir ne tikai personīgi, bet arī sabiedriski nozīmīga izvēle, jo bērnu audzināšana ir “kapitālieguldījums” kā savas ģimenes, tā arī visas sabiedrības nākotnē.

Brīvais laiks

Lai cilvēks justos labi un varētu pie darba ķerties ar entuziasmu un pilnu atdevi, ir jāspēj atlicināt brīdis atpūtai. Veidi, kā mēs atpūšamies un aizpildām brīvo laiku, var būt ļoti dažādi. Piemēram, sportošana, ceļošana, rokdarbi, tikšanās ar draugiem. Svarīgi, lai cilvēkam būtu brīvais laiks un lai viņš to varētu aizpildīt atbilstoši savām vēlmēm un vajadzībām. Ja cilvēks neprot atpūsties, tas var negatīvi ietekmēt viņa fizisko un garīgo veselību, darbaspējas un attiecības ģimenē. Tāpat svarīgs ir fakts, ka

brīvais laiks un dažādi vaļasprieki cilvēkiem sniedz iespējas realizēt tās intereses, kuras viņi nevar realizēt darbā.

Garīgums

Tas ir laiks un nodarbes, kuras mēs veltām savai dvēselei un garīgai izaugsmei. Katram tās var būt atšķirīgas. Piemēram, reliģiski meklējumi, psihoterapijas apmeklēšana, kultūras pasākumu apmeklēšana, mūzikas klausīšanās, grāmatu lasīšana. Šī ir joma, kas sniedz iespēju pilnveidot pašiem savu garīgo pasauli un pasauli ap mums. Ikvienam cilvēkam ārpus darba un ģimenes ir nepieciešams laiks, kuru veltīt sevis bagātināšanai, pilnveidošanai un attīstībai.

Pilsoniskums

Tas ir laiks un enerģija, kuru veltām sabiedrībai un labajiem darbiem. Vieni šajā jomā aprobežojas ar nodokļu maksāšanu un balsošanu vēlēšanās, citi aktīvi iekļaujas valsts politiskajā dzīvē un ir aktīvi savas valsts vai novada patrioti, vēl citi ir gatavi darboties sabiedriskajās organizācijās un brīvprātīgo kustībā, nodarboties ar labdarību. Katram cilvēkam šī vajadzība just sevi kā sabiedrības daļu ir atšķirīga, taču tā ir ikviena cilvēka dzīves sastāvdaļa (Karjeras izglītība skolā, 2009).

Veiksmīgas karjeras, tātad – arī veiksmīgas dzīves, noslēpums ir cilvēka spēja sabalansēt šīs 5 dzīves jomas tā, lai viņš justos apmierināts ar sevi, savu personīgo dzīvi un profesionālo un sabiedrisko darbību.

Karjeras izglītība

Karjera ir cilvēka mērķtiecīga darbība savu kompetenču pilnveidei un izpausmei mūža garumā. Karjeras apzināta veidošana tiek uzsākta jau pamatskolas posmā, kas tiek turpināta vidusskolas vai profesionālās izglītības posmā, augstskolā un vēlāk visas dzīves garumā.

Karjeras attīstība ir indivīda personīgās dzīves, mācību un darba vadības process mūža garumā. Tas ir nepārtraukts process, kura gaitā cilvēks izmanto informāciju par sevi, un apkārtējo pasauli, analizē un pielieto to, lai izvēlētos savu nodarbošanās jomu un pēc tam jau konkrētu profesiju.

Karjeras attīstības atbalsts — pasākumu kopums, kas ietver informācijas, karjeras izglītības un individuālo konsultāciju pieejamību izglītojamajiem karjeras mērķu noteikšanai un plānošanai, izdarot izvēli saistībā ar izglītību un darbu.

Karjeras atbalsta procesam ir komplekss raksturs. Tas ietver šādus galvenos komponentus:

1. karjeras informāciju – tā ir nepieciešamā informācija, lai plānotu, uzsāktu profesionālo darbību un noturētos darba tirgū. Tā iekļauj informāciju par profesijām, prasmēm, karjeras ceļiem, izglītības iespējām, darba tirgus attīstības tendencēm un nosacījumiem, izglītības iestādēm, valsts un nevalstisko organizāciju sniegtajiem pakalpojumiem un darba iespējām. Šis ir pamats atbalsta sistēmai;

2. karjeras izglītību - izglītības procesā integrēti pasākumi, lai nodrošinātu izglītojamo karjeras vadības prasmju apguvi un attīstīšanu, kas ietver savu interešu, spēju un iespēju apzināšanos tālākās izglītības un profesionālās karjeras virziena izvēlei (Izglītības likums). Karjeras izglītību iespējams sasaistīt ar jebkura mācību priekšmeta satura apguvi, palīdzot skolēniem izzināt, kādās nozarēs un profesijās var būt noderīgas mācību jomā un mācību priekšmetā apgūstamās zināšanas, prasmes, iemaņas, attieksmes un skolēna individuālie dotumi un talanti.“ (Karjeras attīstības atbalsta pasākumu plāna paraugs vispārējās vidējās izglītības iestādēm 2019.);

3. karjeras konsultēšanu – tā ir palīdzība cilvēkam, lai veicinātu sevis izzināšanu, savas profesionālās ievirzes apzināšanu, padziļinātu izpratni par izglītību un iespējām darba tirgū un atklātu to profesionālo virzienu, kas vislabāk atbilst cilvēka personībai, viņa vērtībām, mērķiem. Šis process sekmē apzinātu un patstāvīgu karjeras lēmumu pieņemšanu. Karjeras konsultēšana var ietvert palīdzību karjeras plānošanā, profesionālās piemērotības noteikšanu, darba izmēģinājumus, darba meklēšanas un darbā noturēšanās prasmju apguvi.

Mūsdienās karjeras jēdziena saturs ir ievērojami paplašinājies. Ja sākotnēji jēdzienu “karjera” skaidroja un asociēja ar sekmīgu darbošanos kādā profesionālajā jomā, kurā ir iespējama izvīršanās, slavas un popularitātes sasniegšana, tad tagad termins karjera ir jāsaprot ne vien kā izaugsme profesionālajā jomā, bet arī kā likumsakarīga personības izaugsme un nodarbošanās secīga maiņa visas dzīves garumā. Karjera ir personības mērķtiecīgs, jēgpilns visas dzīves gājums, kurā summējas visas indivīda dzīves lomas, brīvā laika aktivitātes, mācības un darbs.

Izvēloties savas profesionālās karjeras virzienu un profesiju, jāņem vērā trīs būtiski nosacījumi:

- lai profesija būtu interesanta un saistoša,
- lai profesija atbilstu spējām,
- lai varētu atrast darbu šajā profesijā.

Plānojot savu personīgo dzīvi, veidojot profesionālo karjeru un izvēloties profesiju, ir svarīgi saprast— ko pats cilvēks **GRIB**, **VAR** un ko **VAJAG** sabiedrībai.

21. gadsimtā situācija pasaulē ir krasi mainījusies, jo globālā tirgus un uz zināšanām balstītas ekonomikas un sabiedrības apstākļos indivīdiem ir nepieciešams nepārtraukti uzlabot savas prasmes un apgūt jaunas kompetences. Karjeras attīstības atbalstu vairs nevar uzskatīt vienīgi par lietderīgu atbalstu indivīdam pārejā no viena izglītības līmeņa uz citu un no mācībām uz darbu. Lai pielāgotos mainīgajām darba tirgus vajadzībām un uzņēmumu konkurētspējai, ir jāspēj ātri reaģēt darba vides mainīgajos procesos, radot efektīvu rezultātu.

Ilgstoša mācīšanās ir tieši tas, kas mūsdienās ir kļuvusi par galveno faktoru konkurences izturēšanā un veiksmē.

Lai noturētos darba tirgū, indivīdam ir pašam jākļūst par savu karjeras resursu un darba vides procesu vadītāju. Ja indivīds (kā jauniešs, tā arī pieaugušais) nav apguvis karjeras vadības prasmes, viņš arī nespēj īstenot savas personīgās dzīves un savas karjeras veiksmīgu virzību.

Karjeras vadības prasmes (angl. – career management skills) ir savas dzīves plānu patstāvīgas veidošanas, loģisku lēmumu pieņemšanas un realizēšanas, kā arī savas karjeras vadīšanas un savu karjeras mērķu īstenošanas prasmes (Law, 1996; ELGPN, 2015). Karjeras vadības prasmju pilnveide ir karjeras izglītības rezultāts. Karjeras vadības prasmju veidošanās un pilnveide notiek vispārējo prasmju veidošanās un pilnveides ietvarā – mācību procesā, veicinot skolēna vispārējo prasmju attīstību, sekmēta arī karjeras vadības prasmju veidošanās, mijsakarībā radot karjeras virzītājspēkus (Garleja, 2006). Skolēna karjeras vadības prasmju veidošanās sākas, apgūstot vienkāršas pamatprasmes (lasītprasmi, rakstītprasmi, runas prasmi, matemātiskās prasmes, sadarbības prasmes), un turpinās sarežģītāku prasmju (digitālās prasmes, daudzveidīgu informācijas resursu izmantošanas, pētniecisko, pašizziņas, pašvērtēšanas, dotumu pilnveidošanas, problēmu risināšanas, komunikācijas, lēmumu pieņemšanas, plānošanas u.c.) pilnveides laikā (Lemešonoka, 2017;

2015). Karjeras vadības prasmes nav saistītas ar darbībām noteiktā nozarē vai profesijā, to pamatā ir caurviju prasmes, kas stiprina jaunu zināšanu sasaisti ar personisko pieredzi, palīdz veidot pozitīvas attiecības un pieņemt atbildīgus lēmumus (Noteikumi par valsts pamatizglītības un vidējās izglītības standartiem), jāattīsta visās mācību jomās un mācību priekšmetos (Oliņa, Namsone, France, 2018), un ir noderīgas dažādās profesionālās darbības jomās.

Mācību procesā, t.sk. karjeras izglītībā, skolēns veido un pilnveido šādas caurviju prasmes:

- ☐ kritiskā domāšana un problēmrisināšana;
- ☐ jaunrade un uzņēmējspēja;
- ☐ pašvadīta mācīšanās;
- ☐ sadarbība;
- ☐ pilsoniskā līdzdalība;
- ☐ digitālā prasme (Noteikumi par valsts pamatizglītības un vidējās izglītības standartiem).

Tabula Nr1 „Karjeras vadības prasmes”

Pašsiziņas un pašvadības prasmes	Karjeras iespēju izpētes prasmes	Karjeras lēmuma pieņemšanas un īstenošanas prasmes
Prasme uzturēt pozitīvu paštēlu	Prasme atrast informāciju par karjeras iespējām	Prasme veidot karjeras vīziju
Prasme novērtēt un pilnveidot sniegumu	Prasme izvērtēt karjeras iespējas	Prasme virzīt karjeras attīstības mērķi
Prasme sniegt informāciju par sevi un savu karjeras sniegumu un virzību		Prasme izstrādāt un īstenot karjeras attīstības plānu
		Prasme sadarboties mērķa sasniegšanai

Normatīvo aktu regulējums

Izglītības likuma 30.panta „Izglītības iestādes vadītājs” trešā daļa „Izglītības iestādes vadītājam ir pienākums nodrošināt izglītības iestādē piekļuvi bibliotekāriem, informācijas un karjeras attīstības atbalsta pakalpojumiem”;

• Izglītības likuma 55.panta „Izglītojamā tiesības: Izglītojamam ir tiesības”: 3.punkts „Saņemt bibliotekāros, informācijas un karjeras attīstības atbalsta pakalpojumus”;

• Izglītības likuma 1.panta „Likumā lietotie termini”;

• 121.punkts „karjera - izglītības, darba un privātās dzīves mijiedarbība cilvēka mūža laikā”;

• 122.punkts „karjeras izglītība - izglītības procesā integrēti pasākumi, lai nodrošinātu izglītojamo karjeras vadības prasmju apguvi un attīstīšanu, kas ietver savu interešu, spēju un iespēju apzināšanos tālākās izglītības un profesionālās karjeras virziena izvēlei”;

• 123.punkts „karjeras attīstības atbalsts - pasākumu kopums, kas ietver informācijas, karjeras izglītības un individuālo konsultāciju pieejamību izglītojamajiem karjeras mērķu noteikšanai un plānošanai, izdarot izvēli saistībā ar izglītību un darbu.”

Karjeras izglītošana - profesionāla pedagogiskā personāla darbība, kas balstīta karjeras vadības teorijās un praktiskās metodikās.

Noteikumos par mācību priekšmetu standartiem ietvertie nosacījumi

Latvijas Republikas normatīvajos dokumentos, kas nosaka izglītības programmās realizējamo saturu, skaidrots, ka karjeras izglītība ir izglītības procesā integrēti pasākumi, lai nodrošinātu izglītojamo karjeras vadības prasmju apguvi un attīstīšanu, kas ietver savu interešu, spēju un iespēju apzināšanos tālākās izglītības un profesionālās karjeras virziena izvēlei (Izglītības likums).

Karjeras izglītību iespējams sasaistīt ar jebkura mācību priekšmeta satura apguvi, palīdzot skolēniem izzināt, kādās nozarēs un profesijās var būt noderīgas mācību jomā un mācību priekšmetā apgūstamās zināšanas, prasmes, iemaņas, attieksmes un skolēna individuālie dotumi un talanti”.

Latvijas valsts izglītības politikas dokumentos, kā arī izglītības satura paraugprogrammās un mācību priekšmetu standartos karjeras izglītībai izvirzītie mērķi un uzdevumi paredz pedagogiem visos mācību priekšmetos izkopt izglītojamā prasmi patstāvīgi mācīties un pilnveidoties, motivēt izglītojamos mūžizglītībai un apzinātai karjeras izvēlei, tādēļ mācību stundās aplūkojamo tēmu lokā iekļauta arī karjeras vadības prasmju apgūšana. Karjeras izglītības mācību darba uzdevumi Karjeras izglītības apguves veiksmīgs rezultāts orientēts uz to, lai cilvēks spētu sekmīgi iekļauties darba tirgū, apzinās savas personiskās spējas un intereses mērķtiecīgai personiskās un profesionālās nākotnes veidošanai (MK noteikumi Nr.468; MK noteikumi Nr.416, „Klases stundu programmas paraugs”, Karjeras 11 izglītības paraugprogramma.

Karjeras vadības prasmju pilnveide ir karjeras izglītības rezultāts. Karjeras vadības prasmju veidošanās un pilnveide notiek vispārējo prasmju veidošanās un pilnveides ietvarā – mācību procesā, veicinot skolēna vispārējo prasmju attīstību, sekmēta arī karjeras vadības prasmju veidošanās, mījsakarībā radot karjeras virzītājspēkus (Garleja, 2006, Karjeras attīstības atbalsta pasākumu plāna paraugs vispārējās vidējās izglītības iestādēm 2019).

Klases stundu organizācijā ieteikts paredzēt karjeras vadības jautājumu apguvei. Karjeras izvēles jautājumi ir būtiski gan bērniem un jauniešiem, gan arī viņu ģimenēm. Izglītības procesā karjeras atbalsta sistēmai ir jābūt tādai, kura palīdzētu skolēniem izprast un izzināt savas intereses un spējas, kā arī darba tirgus tendences un prasības, apgūt un attīstīt karjeras vadības prasmes. Šim darbam jābūt mērķtiecīgi organizētam visus skolas gadus, tāpēc klases stundās tiek aktualizēti karjeras izvēles jautājumi.

Katrā mācību iestādē **karjeras izglītības programma** var būt atšķirīga, bet tai raksturīgi kopīgi elementi, kas balstīti uz teorētiski izstrādātiem atzinumiem, ka karjeras izglītība ietver sevis izpēti un pašvērtēšanu, informācijas par karjeru iegūšanu un analīzi un lēmumu pieņemšanu, taču katras mācību iestādes konkrētais karjeras izglītības saturs var būt atšķirīgs atkarībā no vietējiem apstākļiem un konkrēto skolēnu vajadzībām (Karjeras attīstības atbalsts. Izglītība konsultēšana pakalpojumi, 2008; Karjeras izglītība skolā, 2010).

Karjeras izglītības mērķis un uzdevumi

Karjeras izglītības mērķis, saturs un izmantojamie līdzekļi ir orientēti uz skolēna personības izpēti viņa interešu, talantu, spēju un prasmju noteikšanai tā, lai skolēns, pazīstot sevi, spētu vadīt savu karjeru un pieņemt lēmumus savas dzīves darbības plānošanai un spētu šos plānus arī realizēt.

Karjeras izglītības mērķis

Karjeras izglītības programmas mērķis ir nodrošināt skolēna karjeras vadības prasmju pilnveidi, lai skolēns, izprotot savas, darba tirgus un sabiedrības attīstības un mijiedarbības likumsakarības, spētu patstāvīgi pieņemt un īstenot karjeras attīstības lēmumus, iesaistīties sabiedrības dzīvē un veidoties par laimīgu un atbildīgu personību.

Jāorganizē izglītības saturs un izglītības ieguves process, nodrošinot izglītojamajam pašizpētei, karjeras izpētei un karjeras plānošanai un vadīšanai nepieciešamo pamatzināšanu un pamatprasmju apguvi, radīt pamatu savlaicīgu, apzinātu un ar iespējām līdzsvarotu personīgo lēmumu pieņemšanai par turpmāko izglītību. Karjeras izglītība ir harmoniski jāintegrē visā izglītības procesā, lai nodrošinātu plānotu un pēctecīgu pasākumu kompleksu, kas palīdzētu jauniešiem noteikt savas karjeras izglītības vajadzības, apzināti izvēlēties līdzekļus savas karjeras plānošanai nevis epizodiski, bet caurviju un veselumā, izmantojot izglītības procesa un programmas līdzekļus.⁶

Karjeras izglītības uzdevumi:

1. Palīdzēt skolēniem pilnveidot sevi:

- izprast sevi un novērtēt savas stiprās un vājās puses,
- izveidot elastīgu skatījumu uz dzīvi un reālistiskas gaidas attiecībā uz savu karjeru,
 - attīstīt prasmes un attieksmes, kas palīdzēs veidot karjeru, piemēram, pašapziņa, pašpaļāvība, spēja “sevi pasniegt”, prasme prezentēt savu veikumu, mērķu izvirzīšana un darbības plānošana mācību un personīgajā dzīvē,
 - analizēt savu personīgo pieredzi, intereses, dotumus, iemaņas un spējas, vērtības, mērķus, personīgās īpašības, sasniegumus.

2. Motivēt un palīdzēt izpētīt dažādas karjeras iespējas:

- izprast izmaiņas sabiedrībā un kā tās ietekmē karjeru attīstību,
- izpētīt dažādas karjeras un iespējas to veidošanai,
- izpētīt un izvērtēt darba tirgu, nodarbinātības un profesiju, izglītības un apmācības iespēju attīstības tendences,
 - salīdzināt un samērot personīgos sasniegumus un īpašības ar tiem sasniegumiem un īpašībām, kas ir nepieciešamas konkrētai tālākai karjerai/mācībām/studijām,
 - piedalīties darba izmēģinājumos,
 - uzzināt, kur un kā iegūt vajadzīgo informāciju, resursus un palīdzību,
 - gatavoties pārejai no mācībām uz darba dzīvi vai uz tālākām mācībām/citu darbu,
 - izpētīt un pārdomāt savas personīgās un sabiedrības vērtības, uzzināt, kādas prasības izvirza darba devēji, kādas prasmes un personīgās īpašības palīdz noturēties darba tirgū.

3. Palīdzēt plānot un vadīt savu karjeru:

- apgūt karjeras vadības prasmes,
- noteikt savas attīstības vajadzības,
- pilnveidot savas zināšanas un prasmes,
- apzināties informācijas ieguves un konsultēšanas iespējas,
- veidot savu personīgās karjeras plānu,
- attīstīt pieņemto personīgo lēmumu plānu īstenošanas prasmes,
- veidot izpratni par karjeras saistību ar sasniegumiem izglītībā un mūžizglītību.

Karjeras izglītības īstenošanas pamatprincipi:

- Karjeras izglītība ir izglītības sastāvdaļa.

- Karjeras izglītība ir visas izglītības iestādes atbildība.
- Ievērotas vecumgrupu intereses un vajadzības.
- Mērķi — objektīvi un sasniedzami; pasākumi — īstenojami.
- Pasākumi ir orientēti uz zināšanu un prasmju apguvi

Atbildība un kompetences par karjeras plāna realizāciju

Pedagoga– karjeras konsultanta kompetence karjeras izglītības realizēšanas nodrošināšanā izglītības iestādē:

- regulāri koordinēt karjeras izglītības procesu izglītības iestādē;
- nodrošināt izglītības iestādes darbu ar karjeras informācijas resursiem, tajā skaitā e-vidē;
- sniegt metodisko atbalstu pedagogiskajam personālam karjeras izglītības realizēšanai;
- sniegt individualizētu karjeras atbalstu (tajā skaitā karjeras konsultācijas) skolēniem;
- sniegt karjeras atbalstu skolēnu vecākiem.⁷

Atbildīgā personāla par izglītības iestādes mājas lapas uzturēšanu kompetence:

- nodrošināt izglītības iestādes mājas lapā sadaļas „Karjeras izglītība” funkcionēšanu;
- regulāri papildināt un atjaunot ar karjeras izglītības realizēšanu saistīto informāciju un veidot vizuālo atspoguļojumu.

Skolēnu uzdevumi karjeras vadības prasmju apgūšanā karjeras izglītības ietvaros: Mācīties patstāvīgi:

- Veikt savu interešu, prasmju, iespēju un vērtību izvērtēšanu;
- veikt pašvērtēšanu (analizēt savu darbību un sasniegumus);
- veikt darba pasaules izzināšanu un profesiju izpēti;
- profesionālās piemērotības, personības iezīmju un profesijas iezīmju izpēti;
- Virzīties uz jauniem personiskiem sasniegumiem;
- Veidot pozitīvu, tajā pašā laikā, nopietnu attieksmi pret izglītību, dzīvi un karjeru;
- Izvirzīt karjeras mērķus un censties tos realizēt praktiskā darbībā; sastādīt individuālo karjeras plānu;
- Strādāt patstāvīgi bez uzraudzības;
- Patstāvīgi pieņemt objektīvus lēmumus karjeras izvēles situācijās

Karjeras izglītības programmas sastāvdaļas

Sevis izzināšanas aktivitātes, kurās skolēni:

- identificē savas personīgās īpašības (fiziskās, intelektuālās, emocionālās iezīmes, prasmes, intereses un vērtības),
- izpēta personīgo īpašību un nepieciešamo prasmju samērotību, lai gūtu panākumus dažādās dzīves un darba situācijās,
- izvērtē stratēģijas un apstākļus, kas ietekmē viņu mācīšanos dažādās dzīves un darba situācijās.

Iespēju apzināšanās aktivitātes iesaista skolēnus darba pasaules izpētē un iepazīšanā. Aktivitātes var ietvert:

- dažādas darba vides iepazīšana un pētīšana,
- dažādu profesiju un izglītības un apmācības iespēju izpēte,
- darba pasaules vēsturisko un plānoto izmaiņu analīze.

Lēmumu pieņemšana ir saistīta ar mācīšanos, kā pieņemt lēmumus, lai plānotu un vadītu savu karjeru. Skolēni iesaistās aktivitātēs, kas palīdz:

- izpētīt, kā citi cilvēki pieņem lēmumus, un saprast, kas var ietekmēt lēmuma pieņemšanu,
- identificēt atbilstošus lēmuma pieņemšanas stilus un stratēģijas,
- ģenerēt dažādas ar karjeru saistītas izvēles. Pieņemt lēmumu par karjeras izvēli nenozīmē tikai piemērot indivīdu noteiktai profesijai. Lēmuma pieņemšanu ietekmē dažādi faktori, kuri ir jāņem vērā:
- individuālās iezīmes (veselība, vērtības, intereses, prasmes, vecums, zināšanas u.c.),
- sociālais konteksts (ģimene, vienaudži, sabiedrības grupas, sociāli-ekonomiskais statuss u.c.)
- vides konteksts (politiskie uzskati, izglītības iestādes, ģeogrāf. izvietojums, darba tirgus u.c.)

- citi faktori (laika perspektīvas, izdevība, izmaiņas laika gaitā u.c.).

Sagatavošanās pārmaiņām un pārejai attiecas uz tādas izpratnes un prasmju veidošanu, kādas skolēnam ir nepieciešamas, lai tiktu galā ar jaunām situācijām, gan vēlamām, gan nevēlamām. Šādas aktivitātes palīdz:

- noteikt dažādas plānotas un neplānotas dzīves/darba pārmaiņas un pārejas periodus, ar kādiem ir jāsastopas dzīves laikā,
- jāizzina, jāizpētī, kā cilvēki reaģē uz izmaiņām,
- jāattīsta prasmes, lai efektīvi pārvarētu dažādas plānotas un neplānotas pārmaiņas, piemēram, problēmu risināšanu, atbalsta tīklu identificēšanu un izmantošanu.

Karjeras izglītības saturs

Karjeras izglītības programmas apguves organizācijas pamatnosacījums ir — īstenot karjeras izglītību tā, lai izglītojamais iegūtu gan zināšanas konkrētā izglītības jomā (pašizpēte, karjeras izpēte, karjeras plānošana un vadība) un formā (mācību priekšmetu stunda, klases stunda, konsultācijas, ārpusstundu pasākumi).

Katra karjeras izglītības joma — pašizpēte, karjeras izpēte un karjeras plānošana un vadība — ietver vairāku mācību priekšmetu un audzināšanas darba saturu, tā pilnveides virzienu integrācijas aspektā.

Karjeras izglītībā sasniedzamo spēju un prasmju attīstību atspoguļo galvenie izglītošanas aspekti:

1. pašizpaušmes un radošais aspekts: radošās darbības pieredze, pastāvīga iespēja meklēt un atrast risinājumu praktiskām problēmām, atklāt kopsakarības;
2. analītiski kritiskais aspekts: intelektuālās darbības pieredze — patstāvīga, loģiska, motivēta, kritiska un produktīva domāšana; prasme pamatot savu viedokli pagātnes, tagadnes un nākotnes saiknes kontekstā;
3. morālais un estētiskais aspekts: izpratne par morāles jēdzieniem cilvēku savstarpējā saskarsmē, par cilvēka tiesībām uz vienlīdzību;
4. sadarbības aspekts: prasme sadarboties, strādāt komandā, uzklaut un respektēt dažādus viedokļus, pieņemt lēmumus un uzņemties atbildību par to īstenošanu, atbildīgi rīkoties konfliktsituācijās, rūpēties par savu un līdzcilvēku drošību un meklēt palīdzību atbilstošās institūcijās un dienestos;

5. saziņas aspekts: praktiska pieredze valodas lietošanā; prasme sazināties vairākās valodās (rakstīt, runāt, lasīt), prasme publiski uzstāties, izteikt un pamatot savu viedokli, prezentācijas prasmes;

6. mācīšanās un praktiskās darbības aspekts: prasme patstāvīgi plānot, organizēt un īstenot mācīšanos; dažādu zināšanu un prasmju lietošana praktiskajā darbībā; prasme mācību procesā izmantot dažādu veidu informāciju, konsultēties, atrast palīdzību; prasme izmantot modernās tehnoloģijas;

7. matemātiskais aspekts: matemātikas izmantošana praktiskajā dzīvē (budžeta plānošana, izglītības izmaksu aprēķināšana, salīdzināšana u.c.). Katrs aspekts tiek īstenots visās karjeras izglītības jomās.

Pamatjoma “Pašizpēte” ietver šādas saturiskās tēmas:

- mana identitāte, paštēls, mana rakstura īpašības;
- manas intereses, vaļasprieks, spējas, brīvais laiks, dienas režīms;
- mana ģimene, tās loma, tradīcijas;
- sevis iepazīšanas un izpētes veidi, to sasaiste ar iecerēto profesiju, pašnovērtēšana;
- attieksmes un vērtības;
- prasme sadarboties, risināt konfliktus;
- mana veselība un nākotnes nodomi;
- mācīšanās prasmes, mācību sasniegumi, to saistība ar nākotnes nodomu īstenošanu;
- pašaudzināšana.

Pamatjoma “Karjeras izpēte” ietver šādas saturiskas tēmas:

- darba nozīme cilvēka dzīvē;
- populāras un sabiedrībā augstu vērtētas profesijas, profesiju daudzveidība, to tipi;
- manu vecāku darba dzīve;
- informācijas avoti un izglītības pasaules pētīšana;
- profesionālā kvalifikācija un tās ieguve;
- darba tirgus un nodarbinātība;
- sociālā vide un nodarbinātība;
- izglītības veidi un līmeņi, dažādas izglītības iestādes;
- darba likumdošana, darba drošība;
- pašnodarbinātība.

Pamatjoma “Karjeras plānošana un vadība” ietver šādas saturiskas tēmas:

- lēmumu pieņemšanas paņēmieni karjeras plānošanai;
- lēmuma pieņemšana par karjeru. Dažādu faktoru ietekme (ģimene, skola, draugi, sabiedrība u.c.);
- dažādu karjeru pozitīvie un negatīvie aspekti;
- kad viss nenorit tā, kā plānots;
- mani nākotnes mērķi un to sasniegšanas plāns (īstermiņa un ilgtermiņa plānošana);
- pārmaiņas manā dzīvē;
- komandas darba pieredze, sadarbības nozīme un loma;
- praktisko iemaņu gūšana dažādās profesijās;
- sevis prezentēšana.

Karjeras izglītībā izmantojamās mācību metodes

Aptauja Jautājumu vai jautājumu un atbilžu formā mutvārdos vai rakstveidā veidota informācijas iegūšanas metode (Pedagoģijas terminu ..., 2000). Aptauju izmanto kā heuristisku mācību metodi, lai iegūtu citu mācību mācību metožu (piem., diskusijas, projekta darba u.c.) īstenošanai nepieciešamo informāciju.

Asociāciju kartes Neliela izmēra daudznozīmīgi attēli, kuri izraisot asociācijas un “atdzīvinot” atmiņas un izjūtas, palīdz veidot stāstījumu par noteiktām, stāstītājam nozīmīgām tēmām.

Apskats (pārskats) Skolēni veicot mācību uzdevumu vāc informāciju (datus), piem., veic aptauju, anketēšanu u.c. un rezultātus apkopo rakstiskā apskatā (pārskatā).

Āra nodarbības Skolotāja organizēta mācību organizācijas forma, kuras laikā skolēni (audzēkņi) ārpus skolas veic skolotāja sagatavotos uzdevumus un meklē atbildes uz skolotāja sagatavotiem jautājumiem. Pārskatu par paveikto āra nodarbībās skolēni (audzēkņi) var sagatavot klasē vai mājās.

Darbu mape (portfolio) Skolēna (audzēkņa) veidota attīstības (t.sk., karjeras attīstības) programma noteiktam laika posmam un kritisks programmas īstenošanas pašnovērtējums. Noteiktā, iepriekš ieplānotā laikā skolotājs kopā ar skolēnu (audzēkņi) kopīgi izvērtē skolēna (audzēkņa) sasniegtos rezultātus un programmas īstenošanas laikā radušās problēmas, veicinot skolēna (audzēkņa) pašizpēti, pašanalīzi un pašregulāciju (Klases stundu programmas paraugs, 2016). Darbu mape ir pašizziņas, pašatklāsmes, paraksturošanas un pašanalīzes instruments, kas cilvēkam palīdz apzināties dabas dotos talantus, savas stiprās puses un priekšrocības, novērtēt sevi un palīdz saskatīt karjeras iespējas. (Work on it, 2018). Darbu mapi skolēni (audzēkņi) var veidot papīra formātā vai digitāli.

Darbs ar tekstu Skolotājs piedāvā tekstus (rakstveidā, audio un videoierakstos) mācību uzdevuma veikšanai, skolēni (audzēkņi) iepazīstas ar tekstiem un atbilstoši mācību uzdevumam veido jautājumus par tekstu, analizē tekstu, atbild uz tekstā ietvertajiem jautājumiem u.c.

Demonstrēšana Skolotājs vai skolēni (audzēkņi) demonstrē vizuālu informāciju (videofilmas, attēlus, tabulas utt.), parasti – papildinot stāstījumu (lekciju, izklāstu).

Didaktiskā spēle Pieredzes izglītības metode, spēle, kurai ir skolotāja definēts izglītojošs mērķis un noteikta struktūra. Didaktiskās spēles var iedalīt trīs kategorijās: konstruēšanas spēles (spēles ar materiāliem, detaļām, dažādu telpisku objektu un mehānismu konstruēšana), lomu (simulācijas) spēles (reālās dzīves notikumu, darbību un situāciju atveidošana) un spēles ar noteikumiem (spēles, kurās jāievēro noteikti nosacījumi – galda spēles, kāršu spēles, bingo, sporta spēles, muzikālās spēles u.c.).¹⁰

Diskusija Skolotājs vai skolēni (audzēkņi) piedāvā apspriešanai kādu tematu, skolēni (audzēkņi) individuāli vai iepriekš mērķtiecīgi izveidotās grupās iesaistās sarunā, argumentēti aizstāvēt savu viedokli (Psiholoģija, 2014). Galvenie skolēna (audzēkņa) uzdevumi diskusijā ir: skaidri izteikt savas domas, ieklausīties citos, censties izprast citu viedokli un uzņemties atbildību.

Domu karte Grafiskais organizators – tīklveida zīmējums (“zirnekļis”), kuru veido, lapas vidū apla centrā ierakstot tēmu (nozīmīgāko jēdzienu) un to ar atzariem savienojot ar apakštēmām. Atzariem piezīmē zariņus, pie kuriem pieraksta atslēgas vārdus (vai pievieno attēlus), kuri saistās ar apakštēmu. Ja nepieciešams, šīs saites, veidojot loģisku sistēmu, var sazarot tālāk. Domu karte

palīdz strukturēt domas gaitu: sākt ar vispārīgo (tēmu), pāriet uz konkrēto (apakštēmu) un tikai tad iedziļināties detaļās.

Grafiskais organizators (grafiskais informācijas organizators) Noteiktā sistēmā sakārtotas informācijas vizuāls attēlojums, izmantojot specifiskus simboliskus apzīmējumus. Grafiskie informācijas organizatori (tabulas, shēmas, diagrammas, domu kartes u.c.) palīdz abstraktas idejas attēlot konkrētākā veidā, parādīt informācijas vienību (faktu, jēdzienu, koncepciju u.c.) savstarpējās attiecības, sakārtot un organizēt idejas, vieglāk iegaumēt un atcerēties informāciju. Intervija Skolēni (audzēkņi), atbilstoši skolotāja dotajam uzdevumam, iztaujā par noteiktu tematu vienu vai vairākus cilvēkus, pēc sarunas apkopo rezultātus un veido secinājumus.

Jautājumi – atbildes Skolotājs vai skolēni mutvārdos vai rakstiski uzdod jautājumus par noteiktu tematu un atbild uz tiem. Klausīšanās metode Skolēni (audzēkņi) uzmanīgi klausās stāstījumu, individuāli pieraksta mācību uzdevumam atbilstošo informāciju (jautājumus, problēmas, viedokļus), stāstījuma beigās uzdod jautājumus (ja nepieciešams), un noslēgumā, atbilstoši mācību uzdevumam, sniedz atgriezenisko saiti vai ziņojumu.

Kolāža Skolēnu (audzēkņu) individuāli, pāros vai grupās veidots kompozicionāli vienots attēls, kurā skolēni (audzēkņi) atklāj savu priekšstatu par kādu skolotāja dotu tematu, piem., veido kolāžu par sociālo vidi klasē, vērtējot savstarpējās attiecības. Kolāžas veidošanā var izmantot visdažādākos materiālus (Literatūra, 2008), metode ļauj skolēniem (audzēkņiem) izmantot savas prasmes jaunākajās tehnoloģijās, savā darbā lietojot, piemēram, interneta resursus, digitālās kameras, kolāžas, izmantojot datoru vai viedtālruni, var veidot arī internetā.

Kooperatīvā mācīšanās (grupu darbs) Mācību metode, kuru īstenojot skolotājs izveido skolēnu (audzēkņu) grupas tādu uzdevumu vai projekta darbu veikšanai, kuros nepieciešama produktīva grupas dalībnieku sadarbība, t.i., uzdevuma rezultāti atkarīgi no katra grupas dalībnieka ieguldījuma kopējā darbā. Risinot uzdevumu, grupas dalībnieki pilnveido saskarsmes prasmes, mācās sadarboties un mācās viens no otra. Skolotājs organizē mācības un konsultē skolēnus (audzēkņus).

Krustvārdu mīklas Viens no intelektuāli radošo didaktisko spēļu (projektēšanas spēles, burtu, skaitļu mīklas, anagrammas u.c.) veidiem, kas īpaši lietderīgs jēdzienu izpratnes nostiprināšanā.

Lomu spēles Mācību metode, kurā skolotājs piedāvā skolēniem (audzēkņiem) mācību situācijas, ko iespējams atveidot lomās, aprakstu (rakstveidā vai mutvārdos). Skolēni (audzēkņi) iejūtas lomās atbilstoši mācību situācijā ietvertajam uzdevumam. Citi skolēni (audzēkņi) veic skolotāja dotu uzdevumu – vēro, pieraksta, vērtē atbilstoši noteiktiem kritērijiem u.c., lai pēc situācijas izspēlēšanas izteiktu viedokli diskusijā.

Mācību ekskursija Āra nodarbību forma, kas dod iespēju skolēniem (audzēkņiem) dabiskos apstākļos iepazīt dažādas parādības un procesus; reālu notikumu vai darbības vietu apmeklējums, kas ļauj iegūt jaunu informāciju dabiskā vidē, padziļināt mācību satura izpratni, integrēt dažādos mācību priekšmetos gūtās zināšanas un prasmes un pilnveidot skolēnu (audzēkņu) sociālās prasmes. Pirms mācību ekskursijas skolēni (audzēkņi) saņem uzdevumus, kuri individuāli vai grupās jāveic ekskursijas laikā. Pēc ekskursijas skolēni (audzēkņi) sagatavo pārskatu par paveikto un prezentē to pārējiem vai iesniedz skolotājam.

Pārrunas Dialogiska mācību metode, kuru īstenojot runātājs (skolotājs, skolēns vai audzēknis) ar mērķtiecīgu un loģiski secīgu jautājumu palīdzību klausītājiem, kuriem ir vai pārrunu laikā ir iespēja iegūt priekšzināšanas, palīdz jaunu atziņu konstruēšanā. (Miķelsone, 2002).

Piramidālā diskusija Mācību metode, kurā notiek pakāpeniska pāreja no individuālā darba uz diskusiju klasē (grupā). Pēc mācību uzdevuma saņemšanas, skolēni strādā individuāli, izdarot uzdevumā paredzētās izvēles un pieņemot lēmumus. Pēc tam skolēni apvienojas pāros un apspriež individuāli pieņemtos lēmumus, izveidojot kopīgu pāra viedokli par veicamo uzdevumu. Nākamajā posmā, diviem pāriem apvienojoties, diskusija un lēmuma pieņemšana, no visām izvēlēm izveidojot vienu kopēju izvēli, notiek četratā. Diskusija turpinās aizvien lielākās grupās, kamēr viens kopējs lēmums tiek pieņemts klases kopējā diskusijā. Nobeigumā skolēni skolotāja izvēlētajā veidā izvērtē kopējo lēmumu un tā pieņemšanas gaitu.

Praktiskais darbs Skolēni (audzēkņi) atbilstoši mācību uzdevumam veic mācību darbu, lietojot apgūtās zināšanas, prasmes un īstenojot savas radošās ieceres, strādājot individuāli vai grupā.

Prāta vētra Mācību metode, kurā skolotājs uzdod jautājumu vai izvirza problēmu, un skolēni (audzēkņi) īsi izsaka iespējamās atbildes, idejas, risinājumus u.c., uzmanīgi klausoties, papildinot, bet nekomentējot un nevērtējot citu teikto. Metodi ieteicams izmantot kā iesaicināšanas fāzes sastāvdaļu, lai aktualizētu esošās skolēnu (audzēkņu) zināšanas un izpratni, sākot jaunu tēmu.12

Projektu metode Mācību metode, kuru īstenojot, skolēni individuāli vai darba grupās formulē idejas un jautājumus, iegūst informāciju, pēta un risina problēmas, apkopo darba rezultātus un iepazīstina ar tiem citus skolēnus (audzēkņus). Skolotājs palīdz skolēniem (audzēkņiem) formulēt projekta mērķi, izveidot darba grupas un sniedz atbalstu projekta izveidē.

Radošais darbs Skolēnu (audzēkņu) pašizpaušmes metode, mācību uzdevuma īstenošana individuālās vai kooperatīvās mācīšanās rezultātā radīta stāsta, esejas, dzejas, aforisma, zīmējuma, attēla u.c.formā.

Sarunas mazās grupās Mācību metode, kurā skolēni (audzēkņi), saskaņā ar pašu pieņemtiem noteikumiem, veic skolotāja dotu uzdevumu, sarunājoties mērķtiecīgi izveidotās grupās, kur katrs izsaka savu viedokli vai vērtējumu un dalās pieredzē, kā arī saņem informāciju no citiem.

Simulācija Situāciju izspēles metode, kurai, salīdzinot ar lomu spēli, raksturīga lielāka nenoteiktība skolotāja piedāvātajā situācijas aprakstā, elastīgums un sarežģītība (Psiholoģija, 2014).

Situāciju analīze Mācību metode, kurā skolotājs piedāvā skolēniem (audzēkņiem) reālas vai izdomātas situācijas aprakstu (rakstiski vai mutiski), audio vai videoierakstu un uzdod jautājumus par šo situāciju. Skolēni (audzēkņi) pārrunā, analizē, pieraksta, secina, un atbilstoši situācijas analīzes mērķim veido kopsavilkumus vai ieteikumus.

Situāciju izspēle Mācību metode, kurā skolotājs piedāvā skolēniem (audzēkņiem) reālas vai izdomātas problēmsituācijas aprakstu (rakstveidā vai mutvārdos). Skolēni (audzēkņi) meklē situācijas risinājumus, izspēlējot situāciju lomu spēlē (ja situācijas aprakstā skaidri definētas dalībnieku lomas) vai simulācijā (ja lomas situācijā ir nenoteiktas vai neviennozīmīgas). Metodi īstenojot, skolēni (audzēkņi) var veidot un izspēlēt iespējamās situācijas attīstības scenārijus, un saņemt atgriezenisko saiti no citiem skolēniem (audzēkņiem) un skolotāja.

Spēle Noteiktu darbību kopums vēlamā rezultāta sasniegšanai, kam piemīt sacensības pazīmes, un kas ietver ne tikai prasmju un iemaņu mērķtiecīgu, noteikumiem atbilstošu izmantošanu, bet arī nejaušības elementus un brīvas interpretācijas, darbības un rīcības iespējas. Spēle veicina izziņas spēju, sadarbības prasmju un radošuma attīstību, un veicina spriedzes samazināšanos.

mēnesis	Aktivitātes, pasākumi	Programmas realizēšanas iespējas		
		2022./2023.māc.g.		
		Pirmsskola	Sākumskola	Pamatskola
IX	Klases stundas Personības izpēte, manas intereses, hobiji	X	X	X
IX	4., 7., 9.klases vecāku sapulce par nākotnes plāniem un iespējām			X
IX	Āra nodarbības: ekskursijas 1. Es eju uz bibliotēku, veikalu, aptieku, autoservisu- kas tur strādā?	X		
IX	Mājrāžošana. Uzņēmējdarbība. Vietējo uzņēmumu, mājrāzotāju apmeklējums.		X	X
IX	Lielie starptautiskie uzņēmumi manā pagastā- ekskursija uz Sia „Lauga” kūdras ieguves uzņēmumu, darba iespējas un profesijas.			X
X	Klases stundas Personības izpēte, manas stiprās puses, iespējas un intereses sevis iepazīšanas un izpētes veidi, to sasaiste ar iecerēto profesiju, pašnovērtēšana;		X	X
X	Lauksaimnieka profesijas- lopkopis, biškopis, zemkopis, zemnieku saimniecības „Tūjasmuiža” un „Birzgaili” apmeklējums			X
X	Klases stundas ar vecāku iesaisti Mans tētis strādā par..... Mana mamma strādā par....	X	X	X
4., 11., 18X	8.klase „ja es būtu uzņēmējs”- sociālo zinību projekts			X
14.X	Erasmus vizītes prezentācija pēc Rumānijas vizītes- ko es apguvu Tehniskās koledžas nodarbībās? Skolēnu projekta prezentācijas, filmas demonstrējums.		X	X
21.X	1. un 3.klase dodas uz Liepupes muižu, iepazīst viesmīlības servisa profesijas: viesmīlis, istabene, pavārs, oficiants, florists, Spa procedūru kosmetologs, masieris, pirtnieks.		X	
17.X-21.X	Karjeras nedēļa: Tikšanās ar uzņēmējiem, absolventiem, vecākiem.		X	X
17.X-21.X	Karjeras nedēļa: Kā top maize?	X		
17.X-21.X	Jūrnieka un zvejnieka profesija: ekskursija uz Nēģu taci „Kurķis”, tikšanās ar seno jūrniececības un zvejas			X

	amatu pratējiem. Uzņēmējdarbības iespējas piejūra.			
21.X	Devītās klases audzināšanas stunda- „Mana nākotnes profesija”			X
19.X	Jauniešu forums „Burbulis” par jauniešu nākotnes iespējām Limbažu novadā			X
31.X	„Esmu savu finanšu pārvaldnieks” interaktīva tiešsaistes stunda ar „Swedbank”			X
XI	Klases stundas: Prasme sadarboties, risināt konfliktus; informācijas avoti un izglītības pasaules pētīšana; Karavīra profesija, militārā karjera		X	X
XI	1.-3.klases skolēnu brauciens uz Daibes poligonu- kā es varu ilgtermiņā palīdzēt planētai? Atkritumu šķirošana un pārstrāde, tajā iesaistītās profesijas: inženieri, tehniķi, ķīmiķi, pētnieki.		X	
XI	Āra nodarbības: ekskursijas Es dodos uz katlumāju, attīrīšanas iekārtām, autoservisu un uzzinu, cik daudzveidīgs ir inženiera darbs.			X
XI	Ķīmiķa profesija- ķīmijas stundās (farmaceits, mediķis, ķīmiķis)			X
XII	Klases stundas: „Personības izpēte” testi www.niid.lv , spēju un interešu testi		X	X
XII	Tikšanās ar Liepupes vidusskolas absolventiem, kuri veidojuši veiksmīgu karjeru „Es mācījos Liepupē”		X	X
XII	Personības izpētes portfolio mapes prezentācijas- 7.klase, sociālās zinības			X
I	Klases stundas: Ko dara pašnodarbinātais? Uzņēmējdarbības pamati.		X	X
I	Ko dara dakteris, pavārs, skolotājs?	X		
II	Talantu un spēju izpētes testi.			X
II	8.un 9.klases skolēnu tikšanās ar karjeras konsultantu, individuālas konsultācijas.			X
III	Klases stundas: „Manu vecāku darba dzīve 1.-3.kl.” „Mani nākotnes mērķi un to sasniegšanas plāns (īstermiņa un ilgtermiņa plānošana); 4.-9.kl”		X	X
III	Grupu nodarbības „Kad es izaugšu, es būšu”	X		

IV	Klases stundas: „Mācīšanās prasmes, mācību sasniegumi, to saistība ar nākotnes nodomu īstenošanu; Pašaudzināšana. ”			
IV	Ko dara mežzinis, meža inženieris? Āra nodarbība sadarbībā ar Valsts mežu dienestu, koku stādīšana, tikšanās ar mežsaimniecības profesiju pārstāvjiem		X	
IV	Tikšanās ar DAP speciālisti, ekskursija Randu pļavās- ko dara DAP darbinieki?			X
IV	Vietējo uzņēmēju- keramiķu, viesmīlības speciālistu apmeklējums- mājražošana.		X	X
V	Klases stundas: „Darba tirgus un nodarbinātība; „Sociālā vide un nodarbinātība”; „Izglītības veidi un līmeņi”, dažādas izglītības iestādes; „Darba likumdošana, darba drošība”; „Darba iespējas vasarā no 15 gadu vecuma- tikšanās ar NVA pārstāvi”		X	X
V	Pārgājiens uz vietējiem uzņēmumiem.	X	X	X
V	Viktorīna ”Pasaulē jocīgākās profesijas”		X	X
V	Uzņēmēju un absolventu aicināšana uz klases stundām un grupu nodarbībām.	X	X	X
V	Karjeras plāna izvērtējums.	Pedagoģiskā padome, Skolas Padome.		